

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๖๐๓/ ๘๖๖๘

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวงที่ใช้ในปัจจุบันกับที่เสนอใหม่
 ๔. บันทึกวิเคราะห์สรุปประกอบการเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และสรุปคำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
 ๕. แผ่นบันทึกข้อมูล (CD) จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ภายใต้พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีระบบการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของสินค้าสุรา ๒ รูปแบบ ได้แก่ การใช้แสตมป์สรรพสามิตและการใช้ระบบมาตรวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) การใช้แสตมป์สรรพสามิตในการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดประเภทสินค้าที่เสียภาษีโดยใช้แสตมป์สรรพสามิตหรือเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดให้สุรา เว้นแต่ สุราแช่ที่ผลิตจากโรงอุตสาหกรรมสุราที่มีการติดตั้งระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกลของกรมสรรพสามิตหรือที่กรมสรรพสามิตรับรองตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เป็นสินค้าที่เสียภาษีโดยใช้แสตมป์สรรพสามิต ซึ่งการใช้แสตมป์สรรพสามิตในการเสียภาษีดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีชนิดและลักษณะแสตมป์สรรพสามิตตามกฎหมายกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิต และเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิต และเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) การใช้ระบบมาตรวัดในการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต โดยที่ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดประเภทสินค้าที่เสียภาษีโดยใช้แสตมป์สรรพสามิตหรือเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดให้สุราแช่ที่ผลิตจากโรงอุตสาหกรรมสุราที่มีการติดตั้งระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกลของกรมสรรพสามิตหรือที่กรมสรรพสามิตรับรองตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เป็นสินค้าที่เสียภาษีโดยไม่ต้องใช้แสตมป์สรรพสามิต กรมสรรพสามิตจึงได้ออกระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการใช้ระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกลในการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับโรงอุตสาหกรรมสุรา พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ใช้ระบบมาตรวัด ซึ่งเป็นเครื่องมือที่แสดงปริมาณการจ่ายน้ำสุรา เครื่องมือที่แสดงปริมาณภาชนะที่ได้บรรจุน้ำสุราแล้ว หรือเครื่องมือใด ๆ ที่กรมสรรพสามิตได้ติดตั้งภายในโรงอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ซึ่งโรงอุตสาหกรรมต้องติดตั้งระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกลของกรมสรรพสามิตหรือที่กรมสรรพสามิตรับรอง และกรมสรรพสามิตได้กำหนดให้มีผู้ควบคุมโรงอุตสาหกรรมอยู่ปฏิบัติงานประจำโรงอุตสาหกรรมเพื่อควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติของผู้ประกอบอุตสาหกรรมรวมทั้งระบบดังกล่าวใช้ในการประมวลผลและการรับ - ส่งข้อมูลระหว่างโรงอุตสาหกรรมกับกรมสรรพสามิต โดยผ่านระบบเครือข่ายเพื่อใช้ในการตรวจสอบและตรวจนับจำนวนน้ำสุราและภาชนะที่บรรจุสุราของแต่ละสายการผลิตในโรงอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีจุดติดตั้งในแต่ละสายการผลิต จำนวน ๔ จุดต่อหนึ่งสายการผลิต

๑.๒ กรมสรรพสามิตได้ให้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการศึกษารูปแบบเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีสรรพสามิต ตามโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและพัฒนา รูปแบบของแสตมป์สรรพสามิต ซึ่งสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เสนอ

แนวทางโดยให้พิจารณากำหนดรหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) เป็นเครื่องหมายแสดงการเสียหายประเภทหนึ่งที่เกิดพิมพ์ลงบนบรรจุภัณฑ์โดยตรงที่สามารถมองเห็นได้ (Visible Direct Coding) และใช้เป็นตัวบันทึกข้อมูลการผลิตหรือรายละเอียดของสินค้าเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบ (Track & Trace) รวมทั้งสามารถใช้กับกระบวนการผลิตที่มีความเร็วสูง เช่น เบียร์กระป๋อง หรือเบียร์ขวด เป็นต้น สามารถติดตั้งและเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการผลิตได้ ทำให้การตรวจนับสินค้ามีความแม่นยำสูง และเมื่อสินค้านำออกสู่ท้องตลาดแล้วจะทำให้สามารถติดตามและตรวจสอบ (Track & Trace) ได้ว่าสินค้านั้นเสียหายถูกต้องหรือไม่ หรือเป็นสินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากการทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายใด ๆ ที่ใช้ตรวจสอบแบบทันทีได้ (Real Time) ซึ่งในการตรวจสอบและติดตามประชาชนและบุคลากรของกรมสรรพสามิตสามารถตรวจสอบผ่านโปรแกรมที่เชื่อมต่อกับฐานข้อมูลกรมสรรพสามิตด้วยโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน (Smart Phone)

๑.๓ กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพสามิต ได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับแนวทางผลการศึกษาของศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการกำหนดให้รหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) เป็นเครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการ โดยจะมีการใช้เครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการในลักษณะคล้ายกับแสตมป์สรรพสามิตที่จะส่งจ่ายรหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) สำหรับสินค้าสุราเมื่อมีการชำระภาษีแล้ว โดยในระยะแรกจะใช้กับสินค้าสุราแช่ที่ผลิตในราชอาณาจักร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ดังนี้

(๑) กฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิต และเครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) กฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียหายเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียหายแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าสุราแช่ จึงเห็นควรกำหนดให้รหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) เป็นเครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการสำหรับสินค้าสุรา และกำหนดวิธีการใช้เครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการ เพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียหายแล้ว โดยในการใช้จะดำเนินการในลักษณะคล้ายกับแสตมป์สรรพสามิตสำหรับสินค้าสุรา คือ เมื่อมีการชำระภาษีแล้วกรมสรรพสามิตจะส่งจ่ายเครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี เพื่อปิดหรือพิมพ์หรือดำเนินการอื่นใดตามวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดบนภาชนะบรรจุสุรา เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าสินค้านั้นได้เสียหายแล้ว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียหายของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียหายเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียหายแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การปรับปรุงแบบการควบคุมการจัดเก็บภาษีสินค้าสุราแช่ โดยกำหนดให้รหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) เป็นเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการสำหรับสินค้าสุรา และกำหนดวิธีการใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ เพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว ในครั้งนี้ ต้องดำเนินการโดยเร็วเพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีระยะเวลาในการปรับปรุงกระบวนการผลิตสุราแช่ รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการควบคุมการจัดเก็บภาษี

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การปรับปรุงแบบการควบคุมการจัดเก็บภาษี จากการใช้ระบบมาตรวัดเป็นการใช้รหัสควบคุมบนบรรจุภัณฑ์ (Direct Coding) ในรูปแบบของเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิต และเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงกำหนดการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีเพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยร่างกฎกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้รูปภาพรหัสแท่งสองมิติ (2D bar code) ขนาดไม่ต่ำกว่า ๐.๓๕ x ๐.๗๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๐.๔๕ x ๐.๙๐ เซนติเมตร ทำด้วยหมึกป้องกันการปลอมแปลงสีดำ ทางด้านขวามีอักษร “TH” โดยมีรหัสที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละเครื่องหมาย เพื่อใช้สำหรับตรวจสอบสินค้าสุรา เป็นเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการสำหรับสุราที่ผลิตในราชอาณาจักร

๔.๒ ร่างกฎกระทรวงการใช้แสตมป์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี เพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดวิธีการใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ เพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว โดยให้ปิดหรือพิมพ์หรือดำเนินการอื่นใดตามวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงที่เสนอในครั้งนี้ คาดว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเงิน และงบประมาณ คือ การปรับปรุงแบบการควบคุมการจัดเก็บภาษีสินค้าสุราแช่ โดยใช้เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ ที่มีระบบ Track & Trace ในครั้งนี้ แม้จะส่งผลให้มีต้นทุนในการบริหารการจัดเก็บภาษีสูงขึ้น โดยมีต้นทุนต่อหน่วยในการพิมพ์เครื่องหมายและการบริหารข้อมูลประมาณ ๐.๒๒ บาท แต่จะทำให้มีระบบที่สามารถใช้ในการติดตามและตรวจสอบสินค้าสุราแช่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีสุรามากยิ่งขึ้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการของร่างกฎกระทรวงกำหนดชนิดและลักษณะของแสดมภ์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงการใช้แสดมภ์สรรพสามิตและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี เพื่อให้ปรากฏว่าได้เสียภาษีแล้ว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพสามิต สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๖๘ ๖๖๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sukhon@excise.go.th